

Saksframlegg

REGIONALE FILMSENTRER – HØRING VEDRØRENDE KRITERIER FOR FORDELING AV STATLIGE TILSKUDD

Arkivsaksnr.: 11/56

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak:

- Forslaget fra Kulturdepartementet med folketallsvektning som grunnlag for fordeling av 60 % av tilskuddet til de regionale filmsentrene anses som meget uheldig og lite hensiktsmessig i forhold til målsettingene.
- De regionale filmsentrene må sikres en tilstrekkelig statlig basisfinansiering som gir forutsigbarhet og rom for videre vekst. Prosentandelen ved grunntilskuddet må være høyest mulig.
- Det samlede statstilskuddet til Midtnorsk Filmsenter bør opprettholdes på minst samme nivå som i dag
- Forslaget som foreligger vil slå særlig uheldig ut for Midt-Norge sammenlignet med andre regioner/fylker. Forslaget ser ikke ut til å gi en jevnere fylkesvis fordeling.
- Fordeling av statlige midler til regionale filmsentre bør vurderes i sammenheng med fordeling av midler til regionale filmfond.
- De kvalitative og kvantitative kriteriene må konkretiseres ytterligere.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

Bakgrunn

Trondheim kommune har mottatt Kulturdepartementets (KD) forslag til kriterier for tildeling av statlig støtte til regionale filmsentre (for beregningsgrunnlag, se vedlegg 1). Høringsinstanser er de regionale filmsentrene, fylkeskommunene, kommuner som er på eiersiden i filmsentre, bransjeorganisasjoner, Finansdepartementet og Kommunal og regionaldepartementet. Høringsfristen er satt til 1. april 2011. Høringsdokumentene er lagt ut på departementets nettsider <http://regjeringen.no/kud>.

Rådmannen har i saksforberedelsene lagt vekt på høringsuttalelsen fra Midtnorsk Filmsenter (vedlegg 2), samt dialog med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Nord-Trøndelag fylkeskommune (vedlegg 3). I Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune fremmes likelydende forslag til vedtak.

Fakta

Kulturdepartementet fordeler årlig midler til regionale filmtiltak, som ledd i den nasjonale filmpolitikken. I statsbudsjettet for 2011 er det samlet avsatt 46,307 mill kr til regionale filmtiltak.

I høringsbrevet legger departementet vekt på de overordna kriteriene for den nasjonale

Trondheim kommune

filmpolitikken som framgår i St.meld. nr 22 (2006-2007) *Veiviseren* og målene i Kulturløftet II der det fremheves at det er spesielt viktig å stimulere sterke regionale filmmiljø og lokal satsing på talentutvikling.

I statsbudsjettet for 2011 (jf. Prop 1S (2010-2011)) er det videre lagt vekt på følgende: *"Det avgjørende fremover vil være å høyne kvaliteten på og mangfoldet blant de filmene som produseres"*.

Under budsjettbehandlingen for 2010 hadde flertallet i komiteen (AP, SV og SP) følgende merknader til fordeling av midler til de regionale filmtiltakene, jf. Innst. S14 (2009-2010): *"Dette flertallet vil peke på at Kulturløftet II fastslår at det skal tilstrebes en jevnere fylkesvis fordeling av kulturmidlene (...)"*..

Ved utarbeidelse av forslag til kriterier har KD tatt utgangspunkt i Stortingets merknader og de innspill som ble mottatt under departementets dialog med de regionale filmvirksomhetene våren og sommeren 2010.

Departementet foreslår i sitt høringsbrev en modell hvor midlene til regionale filmsentre beregnes etter to ulike sett kriterier: vektet folketall i fylkene og kvalitet. Foreslått modell er at 60 % av midlene fordeles etter folketall (en form for grunnstøtte) og 40 % etter kvalitetsvurderinger.

Med folketall som utgangspunkt foreslår departementet en fordeling med distriktpolitiske hensyn. Det foreslås at folketallet i de tre nordligste fylkene vektet med 2, og at fylkene på det sentrale østlandsområdet (Akershus, Østfold, Vestfold og Buskerud) vektet med 0,5. Trøndelag vektet med 1. Beregningene av grunnstøtte lik 60 % fremgår av vedlegg 1.

Den foreslåtte andelen på 40 % beregnet ut fra kvalitetsvurdering, foreslås vurdert ut fra følgende kriterier:

1. En kvalitativ vurdering av bransjens størrelse, styrke og profesjonalitet, der også objektive kriterier trekkes inn (antall søknader, prosjekter, selskaper)
2. Behovet for å utvikle sterke miljøer utenfor det sentrale østlandsområdet
3. Resultater: filmer vist på festivaler, NRK, TV2, kino
4. Planer og resultater: talentutvikling, kompetanseheving
5. Planer og resultater: barn og unge, særlig unge talenter
6. Planer og resultater: likestillingstiltak

Høringsnotatet legger videre til grunn at midlene skal fordeles av Kulturdepartementet, men at Norsk filminstitutt skal ha en rolle i beregning av tilskuddet etter kvalitetsvurderinger.

Det er i dag seks regionale filmsentre i Norge; Midtnorsk Filmsenter, Østnorsk Filmsenter, Vestnorsk Filmsenter, Nordnorsk Filmsenter, Sørnorsk Filmsenter og Filmkraft Rogaland. I tillegg arbeides det med å etablere et nytt senter for Vestfold, Østfold, Akershus og Buskerud. Samisk filmsenter blir videre betraktet som et nasjonalt senter der departementet vil foreta en egen vurdering av tilskuddsberegning.

Filmsentrene skal stimulere til oppnåelse av nasjonale vedtatte mål om profesjonell filmproduksjon i hele Norge. Filmsentrene har et spesielt ansvar for å gi økonomisk støtte til utvikling og produksjon av kort- og dokumentarfilm, bransjeutviklende tiltak, talentutvikling og tiltak for barn og ungdom.

Trondheim kommune eier Midtnorsk Filmsenter AS sammen med Sør-Trøndelag fylkeskommune

Trondheim kommune

og Nord-Trøndelag fylkeskommune. De regionale eierne yter tilskudd til drift og utvikling. Eierne bidrar med til sammen kr 2 306 000 i tilskudd til drift og utvikling i 2011. Midtnorsk Filmsenter mottar kr 4 750 000 i statlig støtte til produksjon og utvikling for 2011.

I Trøndelag har de regionale eierne lagt vekt på å bygge en helhetlig filmsatsing med etablering av filmsenter og filmfond og filmfestival. Samtidig pågår et interregprosjekt med et svensk-norsk samarbeid om regional filmkommisjon.

Vurdering

Rådmannen ser positivt på at staten gjennom høringsbrevet bekrefter ambisjonene i Kulturløftet og *Veiviseren* om å styrke den regionale filmproduksjonen. Det er også positivt at staten er opptatt av rekruttering til området, både gjennom tiltak for barn og unge, samt likestillingstiltak.

Den statlige støtten til regional filmproduksjon har vært avgjørende for den betydelige utviklingen trøndersk filmproduksjon har hatt siden etableringen av Midtnorsk Filmsenter i 2005.

Den regionale filmsatsingen er viktig sett ut fra både et kultur-, nærings-, regional- og utdanningspolitisk perspektiv. Filmsentret fyller en viktig rolle overfor både profesjonelle filmarbeidere og i forhold til talentutvikling og rekruttering gjennom tiltak overfor barn og unge. Den positive utviklingen til filmsentret har bidratt til at fagkompetansen og aktiviteten på filmområdet i regionen har økt kraftig. Dette er viktig for vår region, men det er også viktig for utviklingen nasjonalt. At vi har flere, sterke regionale produksjonsmiljø er viktig for rekruttering og mangfold i norsk filmproduksjon og er med på å styrke Norge som filmnasjon.

Tildeling på bakgrunn av folketall

Rådmannen stiller spørsmål ved om tildeling på bakgrunn av folketall er et hensiktsmessig prinsipp når det gjelder kulturtilskudd som handler om å utvikle film som fagområde. Det er lite sannsynlig at denne yrkesgruppen utvikler seg proporsjonalt med folketallet, da forutsetningene blant annet er knyttet til de faglige vekstmulighetene i regionen.

Rådmannen er ikke kjent med at statstilskudd til kulturformål tildeles etter prinsipp om folketall i andre sammenhenger bortsett fra kulturtiltak rettet mot særskilte målgrupper som for eksempel barn og unge, som nettopp har sammenheng med befolkningsgrunnlaget.

Dette kan eksemplifiseres ved at Trondheim er landets tredje største by og et tydelig vekstområde for filmproduksjon. Samtidig kan ikke folketallet i Midt-Norge måle seg med mer befolkningstette regioner som Østlandet og Sør-Vestlandet.

Forutsetningene for vekst i den regionale filmbransjen er derimot etter rådmannens vurdering, knyttet til en rekke andre forhold, blant annet:

- Fagkompetanse og høyere utdanning innen relevante film-, medie-, kultur- og teknologifag
- Et tilstrekkelig omfang av en profesjonell bransje
- Produksjonsmidler
- Produksjonsmuligheter/infrastruktur
- Profesjonelle kulturmiljø for øvrig
- Relevant næringsgrunnlag

Trondheim kommune

- Andre relevante fagmiljø som er viktige for filmproduksjon
- Festivaler og andre nettverksarenaer
- Nært samarbeid med andre fagmiljø som bidrar til positiv kompetansebygging

Grunnlaget for å få til god vekst i filmmiljøet i Midt-Norge vurderes å være tilstede, uten at dette har en åpenbar sammenheng med folketallet. Rådmannen anser derfor at det er lite hensiktsmessig at folketall skal være utslagsgivende for fordeling av tilskuddsmidler fra kulturdepartementet.

Rådmannen mener videre det er viktig å vektlegge at filmsentrene har en grunnfinansiering som gir tilstrekkelig forutsigbarhet for virksomheten. Dersom grunnstøtten til Midtnorsk Filmsenter blir under halvparten av det som er nivå på bevilgning 2011, skaper dette stor uforutsigbarhet for en systematisk utvikling av filmsatsingen i Midt-Norge. Prosentandelen for grunnstøtten bør derfor være høyest mulig.

Det har videre vært et mål at Midtnorsk Filmsenter skal komme på samme nivå som Vestnorsk Filmsenter, som vi anser som mest relevant å sammenligne med. Med en lav basisfinansiering til Midtnorsk Filmsenter bidrar Kulturdepartementets forslag til å skape usikkerhet i forhold til planlegging og gjennomføring av tiltak i tråd med egne strategiplaner og statsingsområder. Dette gir ulike forutsetninger for utvikling, og forskjellen mellom filmsentrene vil dermed kunne øke.

Å legge folketall til grunn for fordeling av statlige tilskudd til regionale filmsentre vurderes derfor som en uheldig løsning for Midt-Norge.

Rådmannen stiller seg videre undrende til at departementet utarbeider forslag til kriterier for fordeling av statlige midler til regionale filmsentre uten å se dette i en helhetlig sammenheng. Rådmannen savner en helhetlig vurdering som også omfatter Kulturdepartementets fordeling av midler til regionale filmfond. Her har departementet har varslet en ekstern evaluering av ordningen. I tillegg bør en også se på de midlene Norsk Filminstitutt forvalter til filmproduksjon og hvor en svært høy prosentandel gis til produsenter i Oslo/Akershus.

Tildeling på bakgrunn av kvalitetskriterier

De foreslåtte kriteriene vurderes som en blanding av kvalitative og kvantitative kriterier. Rådmannen vil derfor peke på noen forhold som bør gjennomgås før endelige kriterier fastsettes.

Forslaget til fordelingskriterier ut fra kvalitetsvurderinger har svakheter, da kriteriene kan føre til et press om kvantitet framfor kvalitet. I en startfase har eksempelvis Midtnorsk Filmsenter i større grad lagt vekt på faglig og kvalitativ styrking av produksjonsmiljø framfor å få opp antall søknader/prosjekter/selskaper. Det stilles derfor spørsmål ved om vurdering av antall søknader, prosjekter og selskaper er å anse som hensiktsmessige kriterier i forhold til en kvalitativ vurdering av bransjens styrke og profesjonalitet. Dette er forhold som departementet bør se nærmere på.

Det henstilles videre om at en kvalitativ vurdering også belyser hvordan sentrene ivaretar sine oppgaver og roller innenfor en helhetlig regional filmsatsing. Det vises her til de forhold som er nevnt over som forutsetninger for å skape utvikling og vekst.

Rådmannen ber derfor om at både de kvalitative og kvantitative kriteriene konkretiseres ytterligere slik at en oppnår felles forståelse for disse hos de regionale filmsentrene, de regionale eierne, Norsk Filminstitutt og Kulturdepartementet. Dette for å sikre et tydelig grunnlag for vurdering av sentrenes resultatrapporter.

Trondheim kommune

Konklusjon

Det er positivt at staten følger opp ambisjonene om å styrke satsingen på regional filmproduksjon. Det er også positivt at det skal utarbeides kriterier for tildeling av statlig støtte.

Rådmannen vurderer imidlertid forslaget om fordeling av statlig tilskudd etter prinsipp om folketall som lite hensiktsmessig. For å nå målsettingene om å stimulere sterke regionale filmmiljø og lokal satsing på talentutvikling, anser rådmannen det viktigere å legge til grunn faglige vekstmuligheter enn folketall.

Forslaget som foreligger vil slå særlig uheldig ut for Midt-Norge sammenlignet med andre regioner/fylker. Rådmannen ser derfor ikke at forslaget automatisk bidrar til en jevnere fylkesvis fordeling.

Rådmannen stiller spørsmål om hvorfor en ikke foretar en helhetlig gjennomgang av fordelingen av statlige midler til filmproduksjon. Både fordelingen av statlige midler til regionale filmfond og den fordeling av statlige midler som Norsk Filminstitutt gjør er relevant dersom en ønsker å oppnå en jevnere fylkesvis fordeling av midlene.

Det er videre avgjørende at de regionale filmsentrene får en størst mulig forutsigbarhet i forhold til tildeling av statlige midler og som gir rom for videre vekst. Dette bør ivaretas ved at prosentandelen ved grunntilskuddet er høyest mulig.

For at det skal bli en jevnere fylkesvis fordeling av statstilskudd må det sikres at det samlede statstilskuddet til Midtnorsk Filmsenter opprettholdes på minst samme nivå som i dag.

Rådmannen ber om at både de kvalitative og kvantitative kriteriene konkretiseres ytterligere.

Rådmannen i Trondheim, 21.03.2011

Morten Wolden
kommunaldirektør

Kjersti Lerseth
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg:

1. Kulturdepartementets beregning for tildeling av grunnstøtte (60 % etterforeslåtte modell)
2. Høringssvar fra Midtnorsk Filmsenter
3. Høringssvar fra Nord-Trøndelag fylkeskommune

... Sett inn saksutredningen over denne linja